

Tööõpetuse test poeglastele.

Koostanud koolinõunikud A. Kurvits, J. Koppel ja J. Karell Tallinna ja Tartu meeskäsitöö õpetajate kaasabil.

Õpilase ees- ja perekonnanimi:

Millal sündinud:

Kooli nimetus:

Klass:

Tänane kuupäev ja aasta:

Vihku mitte enne avada, kui kästakse!

See vihk pakub sulle lahendamiseks 100 ülesannet tööõpetuse alalt. Enne tööleasumist loe hoolega läbi tööjuhatused ja näited.

Tööks on aega 50 minutit. Kui suudad lõpetada töö varem, siis kontrolli vastuseid.

Märgi põikristiga (X) numbri ees tööd, mida sa oled teinud koolis ja kodus:

1. Voolimine savist.	9. Papptöö.
2. Paberivoltimine.	10. Raamatuköitmine.
3. Paberilõikamine ja -kleepimine.	11. Puutöö noaga.
4. Punumine laastudest.	12. Vineertöö.
5. Punumine õlgedest.	13. Puutöö hõõvelpingil.
6. Punumine vitstest või juurtest.	14. Võrgukudumine.
7. Kepptöö.	15. Plekk-, traat- ja vitsrauadöö.
8. Harjatöö.	16. Aiatöö.

Ära küsi midagi!

Testi osad	Õigeid vastuseid	Vale vastuseid	Vastamata
Test nr. 1 . . .			
Test nr. 2 . . .			
Test nr. 3 . . .			
Kokku . . .			
%			

Test nr. 1.

Allpool järgneb 30 lauset, millest osa õiged, osa valed. Kui lause on õige, siis kirjuta sulgudesse lause lõpul „õige“; kui lause on vale, siis „vale“.

Näiteid: 1. Rauda on kergem viilida kui terast. (õige)

2. Kokkuliimitud töö pannakse kivi-
vama külma kohta. (vale)

1. Paberit lõigates hoitakse nuga lõikaja poole kallakil. (.....)
2. Pappi lõigates hoitakse nuga püsti. (.....)
3. Paberi serv lõigatakse sirgeks kääridega. (.....)
4. Mustiliseks pressitud paber kleebitakse papi külge liimiga. (.....)
5. Valgeid ja siledaid pabereid eelistatakse kleepida kliistriga. (.....)
6. Papp kleebitakse papi külge kliistriga. (.....)
7. Raamatu kooli- ehk kladeköite eeslehed kinnitatakse trüki-
poognate külge kliistriga. (.....)
8. Seljariide külgepanemisele kooliköites järgneb ilu- ehk kätte-
paberi kleepimine kaantele. (.....)
9. Nööri jaoks saetakse lõiked kõikidesse trükipoognatesse. (.....)
10. Raamatu äärte lõikamist alatakse otsadest. (.....)
11. Raamatukaanteks ei ole soovitatav võtta valget pappi. (.....)
12. Pärast kaante külgepanemist jäetakse raamat või klade pressi
alla panemata. (.....)

13. Nurgad ja seljariie lastakse raamatu külge kuivada pressi all. (.....)
14. Eeslehe kuivamisel kaane külge peab raamatu hoidma lahtiselt. (.....)
15. Juurtest punutud korv kulub kiiremini kui vitstest korv. (.....)
16. Nuga tuleb teritada nii, et ta tera külgpinnad oleksid kumerad. (.....)
17. Vineersae tera peab saagimisel vineeri pinnaga tekitama terav-
nurga. (.....)
18. Viilid on väga haprad oma sellekohase karastuse tõttu. (.....)
19. Puutööde-viili puhastatakse tulises vees. (.....)
20. Saapaharjad tehakse harjastest. (.....)
21. Augu puurimiseks puusse tarvitatakse peitlit. (.....)
22. Raamsaagi tuleb saagimisel hoida nii, et ta hambad oleksid
suunatud saagijast ettepoole. (.....)
23. Laialeheline raamsaag lõikab vaid kõveraid jooni. (.....)
24. Peitlile päälelöömiseks tarvitatakse puuhaamrit. (.....)
25. Kaarhõõvliga (pääsukesega) silutakse pöördsaega lõigatud
kõverpinda. (.....)
26. Nurgatappidega ühendatakse lauad 180°-lise nurga all. (.....)
27. Võrgukudumisnõel ehk piirits tehakse tinast. (.....)
28. Traati õgvendatakse alasil puuhaamriga. (.....)
29. Plekkpangel (-ämbril) on all servas raudvõru kaunistamiseks. (.....)
30. Tünnivitsa otsad ühendatakse neetimise abil. (.....)

Test nr. 2.

Igas alljärgnevas lauses on kolm kaldkirjas trükitud vastust. Vali neist üks õige ja kriipsuta see alla.

Näiteid: 1. Viilipää valmistatakse harilikult *höövelpingil* trei-
pingil *puurmasinal*

2. Paber venib kleepimisel kõige enam siis, kui teda
kaetakse liimiga *kummiaraabikuga* kliistriga

31. Voolimissavi on soovitav alal hoida *elutoas* *keldris* *õues*
32. Kui paber märjaks teha, venib ta pikuti ja laiuti *isemoodi* *ühtmoodi* *ei*
veni üldse
33. Korvi on kergeim punuda *juurtest* *vitstest* *laastudest*
34. Punumiseks tarvitatakse sagedaimini *kaera-* *odra-* *rukkiõlgi*
35. Rukkikõrrel on punumiseks sobivaim jätk, loendades ladvast, *esimene* *teine*
kolmas
36. Sirgeääreline kübarapael punutakse *neljast* *viiest* *seitsmest* *õlest*.
37. Toore kepi painutamiseks tuleb teda *kuivatada* *leotada* *kuumutada*
38. Aukude puurimisel harjapuuksse tarvitatakse harilikult *üht* *kaht* *kolme* puuri.
39. Enne aukutõmbamist peab harjased asetama harjapuule *pikuti* *risti* *poolpõi-*
giti puutoime.
40. Paberi kleepimisel papi külge suuremal pinnal peab hõõrumist alustama
servast *nurkadest* *keskkohast*
41. Kuubi valmistamisel hoia me kõige enam materjali kokku, kui teeme ta pinna-
laotuse *ühest* *kahest* *kuuest* tükist.
42. Kooli- ehk kladeköites raamat õmmeldakse harilikult *nööri* *linale* *paelale*
43. Pärast õmblemist määratakse pärisköites raamatu seljatagune *kliistriga* *lii-*
miga *dekstriiniga*

44. Raamatuselg kumerdatakse *pressimise hõõrumise kloppimise* abil.
45. Kui köidetava raamatu seljaliim on liiga kõva, peab seda trükipoognate lahutamise eel *niisutama kaapima kloppima*
46. Redelipulga otsa lüüakse kiil *pikuti risti poolpõigiti (nurgeti)* redelipuu ehk -peelesuhtes.
47. Vineersae raam valmistatakse väga suure kõverusega, et saag oleks *ilus vastupidav kergesti pööratav*
48. Liivapaberiga pinda lõplikult siledaks hõõruda on kõige õigem *ristipidi pikuti poolpõiki* puud.
49. Raamsaega tööle asumisel tuleb ta nõör *lõdvendada pingutada jätta samaks*
50. Kõverdunud lauda õgvendada on kõige õigem *niisutamise hõõveldamise painutamise* abil.
51. Hõõvliraua faas ehk laug peab teritamisel kujunema *kumeraks tasapindseks õõnsaks*
52. Konarlikku, saega lõigatud või kirvega tahatud pinda kokkuhoidlikult hõõveldades tuleb eelistada *pikk- lühik- krupp- ehk krohvihõõvlit*
53. Hõõvel ummistub, kui ta lõikeraud on *liiga püsti liig kallakil väga nüri*
54. Redeli valmistamisel võib kasutada toorest puud eeskätt *redelipuudeks (-peelteks) pulkadeks kiiludeks*
55. Lamedapäälise kruvi jaoks tuleb kõvasse puusse auk ette puurida *ühe kahe kolme* puuriga.
56. Hõõveldatava pinna tasapindsust kontrollime kõige paremini *hõõvliservaga vinkliga rõõplaudadega (viirudega)*
57. Pesukurikas kaetakse *õlivärviga peitsiga jääb hoopis katmata*
58. Liivapaberiga hõõrudes rõhutakse seda puule *sõrmedega sileda konarliku korgi- või puutükiga.*

59. Kasti seinte kokkunaelutamisel juhitakse naelad külglauast läbi otslauasse rööbiti sissepoole-viltu väljapoole-viltu otslaua toimele.
60. Tugevaim nõör võrgukudumiseks on *linane takune kanepine*
61. Hariliku plekknõu ühendamisel küljelt kasutatakse sagedaimini *neetimist tinutamist valtsimist*
62. Plekknõude põhjad pannakse alla *jootmise neetimise kokkukeetmise* abil.
63. Vitsraua neetimisel tarvitatakse *rasket raudhaamrit kerget raudhaamrit puuhaamrit*
64. Märkimistorn ehk -kärn valmistatakse *rauast terasest malmist*
65. Õunapuud mähitakse talveks kuuseokstega kaitseks *külma lume jäneste* eest.
66. Kõige kiiremalt mädaneb *sea- hobuse- lemmasõnnik*
67. Suviseid õunasorte on *sibulõun suislep kuldrenett*
68. Sügisesi õunasorte on *pirnõun seerinka aleksandriõun*
69. Talviseid õunasorte on *antonovka valge klaar ametmees*
70. Parim aiamaa põhi on *savi kruus paas*

Test nr. 3.

Järgnevais lauseis on igaühes jäetud vahele üks sõna või arv, mille koht märgitud (.....). Kirjuta see sõna sulgudesse.

Näiteid: 1. Plekk kaetakse tsingiga, tinaga või värviga kaitseks (..... *rooste*) eest.

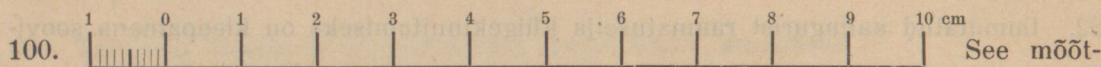
2. Hõõveldatava laua tahkude ehk pindade ristseisu kontrollime (..... *vinkliga*).

71. Savi ja plastiliin tehakse sitkeks (.....) abil.

72. Savist voolitud asjad kaetakse värviga või (.....)-veega.

73. Vihiku õigel õmblemisel pistetakse nõel läbi vihiku selja (.....) korda.
74. Kliister valmistatakse keevast veest ja püülijahust või (.....).
75. Kõva liim tehakse tarvitamiskõlvuliseks peenendamise, leotamise ja (.....) teel.
76. Kohupiimast (kaseiinist) tehtud liim („külmliid“) sulab hästi ka jahedas (.....).
77. Häid korvivõrusid saab kasest, kadakast või (.....).
78. Korve tehakse enamasti pajuviitest ja (.....) juurtest.
79. Kauneimaid kepptöid tehakse kadaka, kase või (.....)-puu koorimata keppidest.
80. Kepptööde osad ühendatakse harilikult kruvidega või (.....).
81. Tarvitatavaim harjapuu on (.....).
82. Immutatud kalingurist raamatuselja külgekinnitamiseks on kleepainena soovitatav tarvitada (.....).
83. Maal on lõikumiseks lubatavaim, pehmeim ja kättesaadavaim puu päale paju veel (.....).
84. Vineersae kitsa teraga võib lõigata päale kõver- ka (.....)-jooni.
85. Valmis vineertöö pind kaetakse määrdumisest hoidmiseks (.....).
86. Lusikaid tehakse sagedaimini (.....)-puust.
87. Kulpe ja lusikaid õõnestatakse kas õõnespeitliga või (.....) — noaga.
88. Okas- või lehtpuumaterjalist kõlbab lihalaauaks vaid (.....)-puu.
89. Võrku kootakse silmlaua ja (.....) abil.

90. Kuumendatud jootehaamer puhastatakse (.....).
91. Jootetina koosneb inglustinast ja (.....).
92. Pleki kokkujoodetavaid kohti puhastatakse (.....).
93. Rauda lõigatakse rauakääridega, rauasaega või (.....).
94. Vitsrauasle lüüakse auke puu otspinna või (.....) pääl.
95. Äsjalõigatud õunapuukste lõikekohti kaetakse vahaga või (.....).
96. Aedviljadest istutatakse peamiselt kapsaid, kaale, tomateid ja (.....).
97. Külvatavaist aedviljadest on tähtsaimad porgandid, peedid ja (.....).
98. Riidekapi joonis on valmistatud mõõtkavas 1:10. Sellel joonisel on kapi kõrgus 200 mm. Kapi tegelik kõrgus oleks (.....).
99. Kui akna tegelik laius, 1,5 m, on joonisel näidatud 7,5 cm pika joonega, siis joonise mõõtkava on (1 :).

kava on teisiti märgitav (1 :).

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K41276